

Europeisk gjeng: Utenriksminister Jonas Gahr Støre presenterte i går utvalget som skal utrede hva EØS-avtalen har betydd for Norge. Fra venstre utvalgets nestleder Liv Monica Bargem Stubholt, utvalgsleder Fredrik Sejersted, utenriksministeren og sekretariatsleder Ulf Sverdrup.

FOTO: SCANPIX

* EØS-AVTALEN

Sejersted skal utrede EØS

Jussprofessor Fredrik Sejersted blir leder for utvalget som skal utrede hva EØS-avtalen har betydd for Norge.

– Etter 16 år og seks regjeringer er det på tide å lage en gjennomgang av hva Norges viktigste internasjonale avtale er, representerer og betyr for Norge, sa Støre da han introduserte utvalget.

Støre sier at EØS er blitt noe helt annet enn da det ble planlagt på 80-tallet som svar på EUs indre marked. Nå er det blitt Norges klart viktigste internasjonale avtale som berører hele bredden i norsk samfunns- liv, som Schengen-avtalen og de øvrige traktatene og avtalene med EU.

Ambivalent entusiasme

Utvalget består av tolv personer med Sejersted og tidligere statssekretær Liv Monica Stubholt i ledelsen. De øvrige ti er forskere og andre ressurspersoner som har hatt med EØS å gjøre. Ulf Sverdrup blir leder for sekretariatet.

Sejersted sier han går til oppga-

ven med det han kaller ambivalent entusiasme. Han kaller utvalgets oppdrag en slags vareopptelling over Norges forhold til EU fra EØS-avtalen ble inngått til i dag.

– Jeg var blant dem som ikke trodde EØS kunne fortsette om det ble mindre enn to store land igjen i EFTA. Men det måtte jeg bite i meg og må nå konstatere at EØS har fungert overraskende godt, sier Sejersted som er leder for Senter for Europarett ved Universitetet i Oslo.

Alle samfunnsområder

Regjeringen har tidligere besluttet at det skulle nedsettes et forskningsbasert og bredt sammensatt utvalg til å gjennomgå så grundig som mulig hva konsekvensene av EØS-avtalen har vært for Norge på alle samfunnsområder.

– Jeg skal innrømme at det var debattomutvalgets skulle inkludere partier og organisasjoner som Nei

til EU og Europabevegelsen. Men vi har valgt en annen modell, med en forskerbasert gruppe og en referansegruppe i tillegg, sier Støre.

Ikke alternativer

Referansegruppen skal oppnevnes av utvalget selv når det kommer i gang, og kan inkludere representanter for næringslivet og organisasjonene i arbeidslivet, politiske partier, interesseorganisasjoner og offentlige myndigheter som kommuner og fylker.

Mandatet for utvalget er en grundig vurdering av alle sider av EØS-avtalen. Men utvalget skal ikke vurdere mulige alternativer til EØS, ifølge Støre.

– Det er viktig at regjeringen ikke sender signaler om at Norge utreder andre tilknytningsformer til EU enn EØS, som medlemskap eller en handelsavtale, sier Støre.

Han sier likevel at utvalget gjerne kan vurdere EØS opp mot noe, det vil si at det kan være natur-

lig for eksempel å sammenligne hvordan andre land, som Sveits på den ene siden eller Sverige og Danmark på den andre, har håndtert forholdet til forskjellige sider ved EU, som Schengen-avtalen.

Utvalget skal legge fram sin endelige rapport i annet halvår 2011, og fram til da skal det søke en bredest mulig tilnærming til temaet, både i dialog med referansegruppa og med andre gjennom nettsider, foredrag og seminarer.

©NTB

Fakta

EØS

* **Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS)** består av EU-landene og tre av de fire medlemslandene i Det europeiske frihandelsforbund (EFTA): Norge, Island og Liechtenstein. Det siste EFTA-landet, Sveits, har valgt å stå utenfor og isteden inngå en egen frihandelsavtale med EU.

* **Avtalen sikrer Norge** deltakelse i EUs indre marked med de fire friheter – fri bevegelse av varer, tjenester, kapital og personer. Den innebærer også et omfattende samarbeid på

områder som utdanning, miljø, forbrukerspørsmål og forskning.

* **EØS-avtalen trådte i kraft** 1. januar 1994.

* **Norge er i likhet** med Island og Liechtenstein forpliktet til å la et eget overvåkingsorgan, EFTAs overvåkingsorgan – ESA, og i siste instans en egen EFTA-domstol overvåke at deres myndigheter og virksomheter overholder avtalen.

* **For å forvalte** EØS-avtalen er det bygget opp felles EØS-institusjoner:

* **EØS-komiteen vedtar** at nytt EU-regelverk skal innarbeides i EØS-av-

talen. Komiteen har medlemmer fra Kommisjonen og EU-ambassadørene fra EFTA-landene i EØS. EUs medlemsland møter også i komiteen.

* **EØS-rådet gir politiske** retningslinjer for EØS-samarbeidet. Rådet består av utenriksministrene fra EFTA-landene i EØS, samt EUs medlemsland. I praksis er det bare EUs formannskap og påtroppende formannskap som møter fra EU-siden.

Kilde: NTB, den norske EU-delegasjonen
©NTB